

“ ΑΝΑΓΛΥΦΑ ”

Μιχαήλ Μητσάκη

Η ΑΡΠΑΓΗ ΤΗΣ ΩΡΕΙΘΥΙΑΣ

Ἄκουε ἡ κόρη σιωπηλὴ κ' ὄνειροπλανομένη
Τάνδονοκελαδήματα μέσα στάπodsκια δάση·
Κ' ἐνῶ ἡ καλὴ της συντροφιά στὸν Ἰλισσό προσμένει,
Ἄπ' τάνδονομαγέματα τὴν ἔχει αὐτὴ ξεχάσει.

Ἐνα λαμπρο βασίλειμα κρατᾷ σφιχτοδεμένη
Μέσα σὲ ρόδινη ἀγκαλιὰ τὴ λιγυμένη πλάση·
Κ' ἐπάνω ἀπ' τὸ Λυκαθητό, ποῦ ἀθώρητο προβαίνει,
Τὸ φεγγαράκι τὸ χλωμὸ θλιμμένο θὰ περάσει.

Εἶψω στὴ νύχτα ποῦ γοργὰ μέσα στὰ δάση ἐχύθη,
Ἄνεμοτρόφιλος κρυερὸς τῆς πάγωσε τὰ στήθη,
Κ' ἐσφύριξαν τρομακτικὰ τὰ δένδρα ὀλόγυρά της·
Τότε ἕνα χερί ὀρυπτικὸ λειπόθυμη τὴν πιάνει
Καὶ μὲ τὸν πρῶτο στεναγμὸ ποῦ βγήκε ἀπ' τὴν καρδιά της,
Ἄγκαλιασμένη τὸ βορεῖα στὴ Θράκη ἡ κόρη φτάνει.

ΛΑΜΙΑ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

Πικρὰ τὴ φαρμακώσανε τὴ λάμια τὰ παιδιά της·
Μόλις τὸ ἕνα ἐστόλιζε τὴν κλίνη τοῦ θανάτου
Κ' εὐθύς ἐπλήγωνε σκληρὰ τὴ μητρικὴ καρδιά της,
Ἄλλο, ποῦ ἐμπρός της ἐπεφτε νεκρὸ τὸ μαῦρο κάτου.

Ἄλλοίμονο καὶ τρισάλλοι στὴν τόση δυστυχία της·
Ὁ χάρος ἄπλωσε μακρὰ τὰ ὀλόμαυρα φτερά του,
Σὰν ἔδωσε καὶ στὴν κρυφὴ στερονοπαρηγοριά της,
Στὸ τελευταῖο της παιδί, τὸλέθριο χτύπημά του.

Ἡ γιόμορφη βασίλισσα δὲν εἶνε ἡ ἴδια τώρα·
Ἄνάμαλλη καὶ τρομερὴ γυρίζει μέσ' στὴ χώρα
Κ' εἶνε φωτιὰ τὰ μάτια της κ' αἶμα ζητᾷ ἡ ψυχὴ της·
Μητέρες, σφίξτετε καλὰ μέσ' στὴ θεομὴ ἀγκαλιὰ σας
Τάθωα βυζασταρούδια σας, τὰ ὀλόχαρα παιδιά σας,
Νὰ μὴν τάρπαξ' ἡ λύσσα της καὶ τὰ σπαράξ' ἡ ὀρυμὴ της.

COMA BERENICES

Ἡ Βερενίκη δέρνεται κι' ἀπ' τὸν καῦμό της λυώνει.
Νυφοῦλα ὀλίγων ἡμερῶν, στὴν πρώτην θέρημ ἐπάνω,
Μὲ τὸ φευγάτο φιλίημα τοῦ Πτολεμαίου τὸ πλάνο,
Ἄπόμεινε ἀζευγάρωτο στὴν ἐρημιὰ τρυγόνι.

Τὰ χέρια περικαλεστὰ στὴν Ἀφροδίτῃ ἀπλώνει·
Ὡ θεά, μακρὰ του δὲν μπορῶ νὰ ζήσω, θὰ πεθάνω·
Νὰ μοῦ τὸν φέρης γρήγορα καὶ τὰ μαλλιά μου κάνω
Θυσία ἐμπρός στο θρόνο σου ποῦ ἀστράφτει καὶ θαμπώνει.

Τύχη αγαθὴ. Ὁ ἀν. ἱμαχος τῶν Ἀσσυρίων γυρίζει
Στεφανωμένος νικητὴς καὶ λάφυρα κομίζει
Καὶ φέρνει στὴ γυναῖκά του σωρὸ τὰ πλοῦσια δῶρα·
Μὰ ἡ πόρπη ἡ ἀξέτιμητες ἀπείραχτες ὡς μείνουν,
Ἄστέρια τὰ χρυσὰ μαλλιά ποῦ ἐκόπηκαν θὰ γίνουν
Ἄνάμεσα στὸ Λέοντα καὶ στὸν Ἀρκτοῦρον τώρα.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΑΡΔΑΝΑΠΑΛΟΥ

Ἐξω ἀπ' τὴ χώρα χύνεται μαῦρο αἶμα σὰν κανάλι·
Κλάψες, φωνὲς καὶ στεναγμοὶ τὴ νύχτα ἀναταράζουν,
Σκορπίζει λάμψες κι' ἀστραπὲς ὅπως χτυπᾷ τὸ ἀτσάλι
Ποῦ διψασμένοι οἱ νικηταὶ κρατώντας τὸ ἄγρια σφάζουν.

Ὡς τόσο ὁ Σαρδανάπαλος δίνει γιορτὴ μεγάλην·
Μέσ' σὲ παλάτια ὀλόφωτα ποῦ ὑπέρολαμπρα φαντάζουν,
Παραδομένος ἄφρενα σ' ἐρωτικὴ κραιπάλη,
Μενει κουφὸς στὰ θύματα ποῦ τὸν βραχνοφωνάζουν.

Μὰ νά. Ὁ Ἀρπάκης ἔφτασε στῆς Νινευθὶ τὰ τείχη·
Ἐεσπᾷ ὁ στρατὸς του ἀκράτητα τὴ λύσσα του ὅπου τύχει
Κ' ἐμπρός του πέφτουν οἱ φραγμοὶ καὶ κάθε ἐμπόδιο γέρνει.
Ὅμως, ἐκείνη ἡ πυρκαϊὰ ποῦ φτάνει αἰθέρια ὑψη,
Πλούτη, γυναῖκες, θησαυροὺς ἀπ' τὸν ὀχτρὸ θὰ κρύψει
Μαζὶ μὲ τὸν ἀκόλαστο ποῦ ψυχοπαράδερνει.

M. A. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

25 Αὐγούστου.

Ἡ τελευταία μας συνομιλία, — καὶ ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρὸν . . . Ποῖος ἤξεύρει τώρα πλέον ποῦ καὶ πότε θὰ ξαναἰδῶθῶμεν! Ἐπρεπεν ἴσως νὰ εἶνε πλέον μακρὰ τοῦ συνήθους. Ἀλλὰ ποῦ! Βιαζόμεθα νὰ χωρισθῶμεν καὶ οὔτε ὦραν ἔχομεν, οὔτε τόπον — τὸ βλέπετε. Ὡστε, ὀλίγας μόνον ἀπὸ τὰς τελευταίας ἐντυπώσεις καὶ . . . au revoir.

Ὡς φίλοι παλαιοὶ καὶ ενδιαφερόμενοι, θὰ περιμένετε βέβαια πρῶτα-πρῶτα νὰ σᾶς εἴπω πὼς ἐπῆγε ὁ «Ψυχοπατέρας» μου εἰς τὸ «Ἀθῆναιον». Θὰ σᾶς εἴπω — ἀλλὰ θὰ μὲ πιστεύσετε; Μολονότι τὸ ἔργον δὲν εἶχε τραγούδια καὶ χορούς, μολονότι δὲν ἦτο τραγῳδία μὲ πατριωτικούς καὶ ἀρχαῖζοντας μονολόγους, μολονότι δὲν ἦτο φάρσα μὲ ἀστειὰς παρεξηγήσεις, ἀλλ' ἀπλοῦστάτα ἐν οἰκογενειακὸν δραματάκι

χωρὶς ἐνθουσιασμούς καὶ χωρὶς . . . ἐγκαθέτους, — ἔ, δὲν ἀπεδοκιμάσθη, δὲν ἐσυρίχθη, δὲν ἐμαξιλάρωθη. Ἀπεναντίας ἐκτός τῆς α' πράξεως ἡ ὁποία διήλθε ψυχρὰ, — ἴσως διότι ἦτο ἡ καλλιτέρα, — αἱ ἄλλα δύο ἐπροκάλεσαν συχνὰ καὶ εὐθυμίαν καὶ χειροκροτήματα. Εἰς τὸ τέλος μάλιστα προσκεκλήθη καὶ ὁ ποιητὴς ἐπὶ τῆς σκηνῆς, — ὄχι βέβαια διὰ κανένα κακόν . . .

Δὲν ἀπορεῖτε καὶ σεῖς; . . . Ἀλλὰ τὸ πλεόν παράξενον εἶνε ὅτι ὅλαι αἱ ἐφημερίδες — καὶ περισσότερον ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖα δὲν διέκειντο φιλικῶς πρὸς τὸν συγγραφέα, — ἔκριναν τὴν ἐπομένην μᾶλλον εὐμενῶς καὶ τὸ ἔργον καὶ τὴν παράστασιν. Καὶ ὄχι μόνον οἱ χρονογράφοι, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ κριτικοί, ἀπέβαλον πρὸς στιγμὴν καὶ τὴν εἰρωνειαν τῶν καὶ τὴν ἀσπλαγχνον αὐστηρότητα. Ὁ κριτικὸς τῆς «Ἐφημερίδος» π. χ. μολονότι ὠνόμασε τὸ ἔργον «μέτριον διήγημα ἡρωσομένων εἰς σκηνὰς» μετεχειρίσθη κατωτέρω ἐκφράσεις τόσῳ τιμητικὰς, ὥστε θὰ τὰς ἐνεθυμούμην αἰωνίως, ἔαν δὲν εἶχα τὸ κακὸν ἐλάττωμα νὰ ληθμονῶ ἀμέσως σχεδὸν τοὺς ἐπαίνους. Ὁ κριτικὸς τῆς «Ἀκροπόλεως» φίλος μὲν ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς δυσμενῆς, ἐκακομεταχειρίσθη μᾶλλον τὸν συγγραφέα παρὰ τὸ ἔργον, ὁ δὲ κριτικὸς τοῦ

«Ἄστεως» ὠμίλησε καὶ περὶ τῶν δύο μὲ τόσον σεβασμὸν, ὥστε μετεβάλλοντο ὡς διὰ μαγείας εἰς ἐγκώμια καὶ αὐτοὶ του οἱ ψόγοι. Τέλος οἱ κ. κ. Πετσόλης καὶ Κουρτίδης, οἱ δύο φίλτατοι Ἀριστοτέλεις, ἐπροτίμησαν νὰ σιγησῶσι παρὰ νὰ κρίνωσιν εἰς βάρος μου ἔργον, τὸ ὁποῖον, κατ' αὐτούς, δὲν ἐδείκνυεν ὄλον τὸν ὀφειλόμενον σεβασμὸν πρὸς τοὺς ἀρχαίους ἑλληνικούς ἢ γερμανικούς «κανόνας τῆς ἀνθρωπίνης συγκινησεως». Καὶ ἔπειτα θέλετε νὰ μὴν εἶμαι εὐχαριστημένος!

Καλὰ καὶ ἅγια ὄλ' αὐτά. Ἀλλὰ θὰ μ' ἐρωτήσετε: τί ἀξίαν λοιπὸν ἔχει ἀπολύτως αὐτὸς ὁ «Ψυχοπατέρας», ἀνεξαρτήτως τῆς ὑποδοχῆς, τῆς ὁποίας ἔτυχε παρὰ τῷ κοινῷ καὶ τῷ τύπῳ; Ἄ, ἔως ἐκεῖ! Κρίνομεν ἐδῶ ἀμερολήπτως τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ ὄχι καὶ τὸν ἑαυτὸν μας. Ὁ γάλλος κριτικὸς, ὁ ὁποῖος ἔκρινε μόνος του ἐν δραματικὸν τὸν ἔργον, θὰ μείνη παράδειγμα μοναδικόν. Ἄν σᾶς εἴπω ὅτι τὸ ἔργον μου δὲν ἔχει καμμίαν ἀξίαν, θὰ μὲ ἐκλάβετε ὡς ἐπιδεικτικῶς μετρούφρονα; Ἄν σᾶς εἴπω ὅτι ἔχει κάποιαν μικράν, θὰ μὲ κατηγορήσετε ὡς ἐγωιστὴν. Φαντασθῆτε τώρα ἂν ἐτόλμων, ἀντικρούων ἕνα κριτικόν, νὰ σᾶς διαβεβαιώσω — ὅπως ἀνθρωπίνως εἶχα ὄλην τὴν διάθεσιν, — ὅτι

ὁ «Ψυχοπατέρας» εἶνε ἀριστούργημα!

Καὶ ὁ πλέον ὠφέλιμος ἀπὸ τὸν «Ψυχοπατέρα»—ποῖος εἶνε νομίζετε; Οὔτε ὁ θιασάρχης, οὔτε ὁ συγγραφεύς. Ἄλλ' ἀπλούστατα εἰς τῶν ἠθοποιῶν, οἱ ὅποιοι ἔλαβον μέρος εἰς τὴν παράστασιν: ὁ νεαρὸς ἐρασιτέχνης καὶ μαθητὴς τοῦ Ὁδείου Εὐάγγελος Δαμάσκος. Αὐτὸς συνεκέντρωσε τοὺς περιοδωτέρους ἐπαίνοους ὡς Εὐτύχιος, αὐτὸς ἐκίνησε περισσότερον τὴν προσοχὴν. Ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμφανίσεως ἀνεδείχθη κωμῶδός—μὲ ἄλλους λόγους ἤρωος οἰκογενειακοῦ δράματος,—ἀνεπίληπτος. Μάλιστα παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Κας Λεκατσᾶ, ἡ ὁποία εἶνε ἐπίσης καλὴ δι' οἰκογενειακὸν δράμα, ἀνεδείχθη ἀκόμη περισσότερον. Ἐνας κύριος, ὁ ὁποῖος γνωρίζει ἀπὸ θέατρον, μοῦ ἔλεγεν: «Ἐως τὸρα τὸ καλλίτερον παιζιμον ποῦ εἶδα ἐδῶ ἦτο τοῦ Βοναδέρα, ὡς Ὁσβάλδου, ἀλλ' ἡ ἐρωτικὴ σκηνὴ τῆς β' πράξεως τοῦ «Ψυχοπατέρα» μεταξὺ Δαμάσκου καὶ Κας Λεκατσᾶ, εἶνε ὅ,τι τελειότερον εἶδα εἰς τὸ ἑλληνικὸν θέατρον. Τί λεπτή, τί τελεία ὑπόκρισις!»

Ὁ κ. Δαμάσκος ἐζήτησε τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ὁδείου νάνεθρη τὴν σκηνὴν διὰ νὰ κάμῃ ὀλίγην πρακτικὴν. Τὸ Ὁδεῖον τοῦ τὸ ἐπέτρεψε, καὶ ἐνεφανίσθη κατ' ἀρχὰς τὴν 23 Ἰουλίου ὑπὸ τὸν Λεκατσᾶν εἰς τὸ «Ἀθίναιον» ὡς Ρωμαῖος εἰς τὸν «Ρωμαῖον καὶ Ἰουλιέταν, τοῦ Σαίξπηρ. Ὅσῳ ἦτο δυνατόν διὰ πρώτην φοράν, ἐπέτυχε. Καὶ οἱ αὐστηρότεροι ὠμολόγησαν ὅτι ἔχει μέλλον καὶ προσόντα ὅσα ὀλίγοι τῶν σκηνικῶν μας. Ἄλλ' ἡ τραγωδία εἰς τὰ πρῶτα βήματα εἶνε δύσκολος: τὸ δὲ νεανικὸν στῆθος δὲν εἶνε ἀκόμη ἱκανὸν νὰ δεχθῆ καὶ νὰ ποδώσῃ τελείως ὄλην ἐκείνην τὴν πλῆμυραν τοῦ πάθους. Ἐκ τούτου καὶ ἡ ἐπιφύλαξις διὰ τὸ μέλλον. Ἄλλ' εἰς τὸ οἰκογενειακὸν δράμα ὁ κ. Δαμάσκος ἐκρίθη ἀνεπιφυλάκτως, ὡς συνδυάζων χάριν καὶ φυσικότητα: δύο προσόντα τὰ ὁποῖα συννηνωμένα ἀποτελοῦν ὄλην τὴν δύναμιν τῶν τοιοῦτων ῥόλων.

Ὁ κ. Δαμάσκος ἐπέδειξεν ὥραϊον παρὰ δῆγμα, γλυκεῖαν φυσιογνωμίαν, μελωδικὴν φωνὴν, μετρημένας κινήσεις. Σπαρτίως ἀνῆλθε τὴν σκηνὴν τόσον ἐξευγενισμένους ἠθοποιούς. Ἄλλ' ὅ,τι τὸν διακρίνει ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του, εἶνε ἡ καλαισθησία. Ἐννοεῖ καὶ αἰσθάνεται ὅ,τι παίζει, οὔτε θὰ ἐπαιξε τίποτε ποῦ δὲν τὸ ἐνδοί καὶ ἠσθάνετο ἄξιον ἑαυτοῦ. Καὶ ἔχομεν ἀνάγκην κατεπεΐγουσαν οὕτω μορφωμένων καὶ καλαισθητῶν ἠθοποιῶν. Εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν σημερινῶν ὀφείλονται τὰ τερατοσυγγήματα, τὰ ὁποῖα μετὰ κόπου, ζήλου καὶ δαπάνης ἀξίων καλλιτέρας τύχης, ἀναβιδάζονται καθημερινῶς ἐπὶ τῆς σκηνῆς πρὸς βλάβην καὶ τοῦ τάλαντου τῶν καλῶν ἠθοποιῶν καὶ τῆς κοινῆς καλαισθησίας. Δύο-τρεις ἠθοποιοὶ ὡς τὸν κ. Δαμάσκον εἰς ἓνα θίασον, θὰ ἦσαν ἐγγύσις ὅτι τὰ παιζόμενα ἔργα δὲν θὰ ἐπροκάλουν τοῦλάχιστον μαξιλάριον. Αὐτὸ θὰ ἐλῦπει ἴσως μόνον ἐκεῖνους, οἱ ὅποιοι ἐντροφῶν εἰς τὸ ἀστείωτατον θέαμα.

Γρ. Ξ.

ΚΡΥΦΟΣ ΠΟΝΟΣ

«Ἐλα καπετάν-Θάνο, τελείωσέ μας τὸ ταξεῖδι ποῦ ἀρχίσεις χθές», ἔλεγαν ἡ γειτόνισσες, καθισμένες ἀπόδειπνα σ' τὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ του.

«Πές μας τί ἀπόγεινε ὁ Ἀράπης ἐκεῖνος;» καὶ τὸν ἐκῦτάζαν σ' τὰ μάτια μὲ ὄλη τὴ γυναικεία περιέργεια. Γιατί ἀπὸ τότε ποῦ ἦλθε καὶ καθίσε σ' τὴ γειτονιά τους ὁ καπετάν-Θάνος, ἄλλαξαν τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῆς βεγγέρας ποῦ ἔκαναν, καθισμένες τὰ βράδυ ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴς πόρτες τους καὶ κακολογῶντας τοὺς διαβάτες.

Τώρα μαζεμμένες νηὲς καὶ γρηῆς ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλὴν του, ἄκουγαν νὰ τοὺς διηγῆται τὰ ταξεῖδια του, τοὺς τόπους ποῦ εἶδε, τοὺς κινδύνους ποῦ ἔπερασε.

Καὶ ἔτσι εὗρισκε καὶ ὁ γέρο-Θάνος ἀνακούφισι, γιατί λησμονοῦσε λίγο τὴ δυστυχία του, τὴν κακομοιριά του.

Καὶ ἦταν ἀληθινὰ δυστυχῆς!

Ἡ γυναῖκά του ἀπέθανε. Τὴν κόρη του τὴν ἔχασεν εἴκοσι χρονῶ κοπέλλα, οἱ συγγενεῖς του, δύο τρεῖς ποῦ εἶχε, ἔλειπαν σ' τὴ ξενιτειὰ καὶ οὔτε ἤξεραν ἂν ζῆ ἢ πέθανε.

Κατάμονος λοιπόν, ἦταν ἀναγκασμένος, ἐξῆντα χρονῶ ἄνθρωπος, νὰ δουλεύῃ ἀκόμα, νὰ φτιάχνῃ δίχτυα, γιὰ νὰ ζῆ.

Ἀπὸ παιδιὸ ἔαυε μὲ τὴ θάλασσα, μὲ τὰ καράβια, ἔκαμε καὶ καπετάνιος, καὶ δὲν ἔμπαρσε νὰ οἰκονομήσῃ, παρὰ λίγα, πολὺ λίγα χρηματάκια. Ἦταν σ' ἓνα λόγο, ἀπὸ κείνους τοὺς ἀνθρώπους, ποῦ σὰν τοὺς βάλῃ ἔμπρὸς ἡ τύχη δὲν τοὺς ἀφίνει νὰ πάρουν ἄνεσι.

Γιὰ τούτο ἡ γειτόνισσες ἡ καυμένες τὸν ἀγαποῦσαν καὶ τὸν περιποιοῦνταν ὅπως ἤμποροῦσαν. Καὶ κείνος ἄνθρωπος καλός, ἀγαθός, δὲν εἴξερε πῶς νὰ τὴς εὐχαριστήσῃ.

Κάθε βράδυ ποῦ ἐσυνάζοντο, εἶχε καὶ ἓνα πιάτο σῦκα καὶ σταφύλια, ποῦ τ' ἔφερνε ὁ ἴδιος ἀπὸ τὴν ἐξοχὴ, καὶ τὴς ἐφίλευε.

Μὰ ἡ Φανή, ἡ ὡμορφὴ καὶ καλὴ Φανή, τὸν ἐπονοῦσε πεισιότερο ἀπ' ὅλες τὴς γειτόνισσες.

Εἴκοσι χρονῶ κοπέλλα, ξανθὴ, μὲ μαῦρα μάτια, ἄσπρη σὰν τὸ χιόνι, ἦταν τὸ καμάρι τῆς γειτονιάς ὅλης.

Δέκα φορές τὴν ἡμέρα ἔβγαине στὴν πόρτα της, καὶ τὸν ἔρωτοσε ἂν θέλῃ τίποτε, νὰ στείλῃ τὰδελάφια της νὰ τοῦ πάρῃ.

Καὶ ὅταν ἐτύχαινε νὰ εἶν' ἀνήμπορος, μόνη της τοῦ ἔφτιανε σοῦπα καὶ τοῦ τὴν πῆγαινε, γιατί ποῖος ἄλλος θὰ ἔφροντιζε; Ἡ γειτόνισσες δὲν ἄδειαζαν καὶ πολὺ.

Καὶ ἐξαικλουθοῦσε ταχτικά ἡ βεγγέρα. Ὅλες συνάζονταν ἀπ' ἔξω, καὶ κοντὰ του ἡ Φανή, μὲ ἀνοικτὸ τὸ στόμα τὸν ἄκουε. Δὲν εἶχε ξεκολλημό. Τῆς ἄρσαν κείνα πῶλεγε ὁ καπετάν-Θάνος, καὶ πρώτη πῆγαινε σ' τὴν αὐλὴν του, καὶ τελευταία

ἔφευγε. Μὰ καὶ ὁ γέρος πῶς τὴν ἐκαμάρωνε . . .

Εἶχε ἀρραβωνισθῆ δύο μῆνες προτήτερα, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀρραβωνιστικὸς ἔφυγ' εὐθὺς γιὰ δουλειὰ του, ἡ Φανὴ δὲν ἤθελε νὰ πάη ποῦθεν ἀλλοῦ ὅσπου νὰ γυρίσῃ ἐκεῖνος.

Μόνον κάθε βράδυ πῆγαινε σ' τοῦ καπετάν-Θάνου, νὰ ξεσκᾶ λίγο.

Ἦταν ὀραφὴν ἡ Φανὴ καὶ σ' τὸ γέρο νομίζε πῶς βλέπει τὸν πατέρα της: πολὺ τὸν ἀγαποῦσε. Μὰ καὶ αὐτὸς κοντὰ της σὰν νὰ γύριζε στὰ πρῶτά του χρόνια, σ' τὰ νιάτα του.

Ὅταν ἡ Φανὴ τοῦ εἶπε τὸν ἀρραβωνιά της, ἐχάρηκε: τοῦ ἦλθε μάλιστα πολλὴ εὐθυμία. Ἐπειτα τῆς ἔδωκε τὴν εὐχὴν καὶ ἐδάκρυσε . . . Σὲ λίγες μέραις ὅμως ἡ εὐθυμία τὸν ἄφησε καὶ ὅσο ζητοῦσε ἡ Φανὴ νὰ τὸν διασκεδάσῃ, τόσο χειρότερα.

Ἡ γειτόνισσες τὸν εἶχαν γιὰ παράξενον! Ὡς τόσο ἐπλησίαζεν ὁ καιρὸς ποῦ θὰ ἤρχετο ὁ ἀρραβωνιστικὸς τῆς Φανῆς.

Μιὰ βραδυὰ ποῦ ἡ νέα πῆγε μὲ δύο τρεῖς γειτόνισσες της κατὰ τὴ συνήθεια, βλέπουν τὸν καπετάν-Θάνο νὰ κάθεται κοντὰ σ' τὴ πόρτα του, συλλογισμένους πολὺ αὐτὴ τὴ φορὰ.

Ἦταν ἀμίλητος.

Ταῖς φάνηκε παράξενον. Ἡ μιὰ ἐβλεπε τὴν ἄλλη. Τί τρέχει καὶ ἄλλαξε τόσο ὁ γέρος μας;

— Ἐ! καπετάν-Θάνο δὲ θὰ μᾶς πῆς τίποτε ἀπόψε; τοῦ λέει ἡ Φανὴ, πλησιάζοντας.

— Τί νὰ πῶ; Κάθε βράδυ θὰ λέω; Δὲν εἶμαι καλὰ ἀπόψε.

— Ἐλα κάνε μας τὴ χάρι καπετάν-Θάνο, τοῦ λέει ἡ Φανὴ. Καὶ ἂν ἔχῃς τίποτε θὰ σὲ διασκεδάσουμε καὶ θὰ σοῦ περάσῃ.

— Δὲν ἔμπορῶ ἀπόψε. Αὔριο; Φανὴ, αὔριο», καὶ σηκόνεται, παίρνει τὸ σακμὶνί του καὶ χωρὶς νὰ ἀκούσῃ τὴν καληνύχτα του τοῦλάχιστον, μοναχὰ ἓνα βαρὺ ἀναστέναγμα, μπαίνει σ' τὸ σπίτι του καὶ κλεῖ τὴν πόρτα.

— Καλὲ τί ἔπαθε; λέει ἡ μιὰ.

— Νὰ μᾶς κλεῖ ἔτσι τὴν πόρτα! ποτὲ δὲν τὸ ἔκανε λέει ἡ ἄλλη, καὶ γυρίσανε σ' τὰ σπίτια τους δυσαρεστημένες.

— Μὴ τὰ παίρνετε ἔτσι τὰ πράγματα, τίς λέγει τότε ἡ Φανὴ. Ποῖος ξέρει τί θᾶχῃ ὁ καυμένος . . . Ἐρμος, χωρὶς νᾶχῃ κανένα νὰ τὸν περιποιοῦθῃ. . . πόσες συλλογὲς δὲν μπορεῖ νᾶχῃ ἓνας σ' τὴ θέσι του.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρῶτὸ ποῦ πῆγε σ' τὴν ἐκκλησιά, γιατί ἦταν Κυριακὴ, δὲν εἶδε τὸν καπετάν-Θάνο νὰ στέκεται σ' τὸ ταχτικό του στασίδι, κοντὰ στὸ τέμπλο, ποῦ πῆγαιναν ὅλα τὰ γεροντάκια, παλαιὸι ναυτικοί. Τῆς φάνηκε παράξενον. «Δὲν θὰ εἶνε καλὰ ὁ καυμένος» ἔλεγε μέσα της, καὶ ἐπέστρεψε σπίτι της καταλυπημένη.

Μὰ πρὶν φθάσῃ σ' τὴν πόρτα της, ἀνοίγει ὁ καπετάν-Θάνος καὶ ἐτοιμάζεται νὰ καθίσῃ σ' τὸ πεζοῦλι τῆς αὐλῆς του, ποῦ